

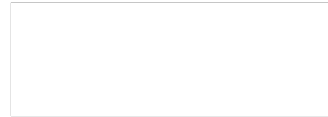

provincie **HOLLAND**
ZUID

STATEN

Lid Gedeputeerde Staten

F. Vermeulen

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
15 november 2019

Bijlagen

-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Financiële druk gemeenten

Geachte Statenleden,

Op 7 november jl., informeerden minister De Jonge en minister Dekker de Tweede Kamer over hun plannen om de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering anders te ordenen. Wij zullen ons de komende tijd beramen op de inhoud van deze brief, maar plaatsen wel al grote vraagtekens bij de kosten die een stelselwijziging met zich mee zou brengen. Hoe wordt erop toegezien dat deze rekening niet bij de gemeenten terecht gaat komen?

De gevolgen van de toenemende druk op gemeenten baren ons grote zorgen. De provincie Zuid-Holland ontving de afgelopen periode signalen van gemeenten over tekort aan middelen voor WMO, Jeugd en Participatie. Naast deze signalen zien wij zelf die druk op de gemeentelijke financiën ook. Gemeenten dreigen onder preventief toezicht te komen doordat zij hun begroting niet dekkend krijgen.

De provincie Zuid-Holland ziet schrijnende en verregaande maatregelen bij gemeenten om hun begrotingen toch dekkend te krijgen. De uitholling van publieke waarde van de overheid en legitimering van ons maatschappelijk systeem komt daardoor in het geding. De samenleving begrijpt in toenemende mate niet meer hoe de politiek zich voor hen inzet, terwijl zij tegelijkertijd ook horen dat het economisch gezien voor de wind gaat. Het vertrouwen in de overheid neemt daardoor af. Dit vinden wij zorgelijk: ik zie vanuit mijn portefeuilles Bestuur en Maatschappij reden om hier mijn zorgen over te uiten. Tevens heeft de commissaris van de Koning afgelopen periode als rijksorgaan meermaals gesignaleerd dat het goed functioneren van gemeenten door de financiële problematiek onder druk is komen te staan. Wij trekken hier dan ook gezamenlijk in op.

De financiële problematiek in het sociaal domein en de neveneffecten ervan worden enerzijds veroorzaakt door volumegroei (zowel in de jeugdzorg als recent in de WMO) en anderzijds door bezuinigingen die gepaard gingen met de decentralisatie in 2015. De volumegroei is deels ook een succes van de decentralisatie, namelijk het mogelijk maken van betere en effectievere ondersteuning van jongeren, inclusief gezin en cliëntensysteem. Dit doel wordt veelal behaald. Sinds de decentralisaties krijgt meer jeugd toegang tot de juiste zorg.

De bovengenoemde brief van 7 november jl. hebben we met belangstelling gelezen. In de brief is te lezen dat er meer kinderen in beeld zijn dan voorheen. Men geeft aan nog zorgen

te hebben. Zorgen die wij delen in die zin dat hulpbehoevende kinderen niet de dupe mogen worden van ons systeem. Maar we moeten zaken ook de kans en de tijd geven om te kunnen bekijken. Het kabinet heeft bij de voorjaarsnota voor de komende drie jaar extra financiële middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Wij zijn daarvoor ook zeer erkentelijk.

Echter moeten wij ook constateren dat de middelen helaas nog niet toereikend zijn. Wij voorzien dan ook grote problemen in de volgende begrotingscyclus, namelijk die van 2021; met dezelfde problematiek als nu moeten gemeenten hun begroting gaan opstellen. De provincie Zuid-Holland zal dan opnieuw forse tekorten moeten constateren waardoor er (meer) gemeenten onder preventief toezicht dreigen te komen. De afspraak om nu al maatregelen te nemen (structureel een stelpost opnemen) kunnen er misschien voor gaan zorgen dat gemeenten op andere domeinen minder hoeven te gaan bezuinigen. Echter, het risico op daadwerkelijke tekorten voor de gemeenten op de lange termijn blijft bestaan. Dat blijven wij zorgelijk vinden.

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor stabiliteit en continuïteit in gemeenten en gemeenschap gaan wij graag het gesprek aan met minister De Jonge en minister Knops. Dit hebben wij hen aangegeven per brief. In de brief van 7 november jl. is een onderzoek aangekondigd dat onder andere in beeld moet brengen of gemeenten structureel extra middelen ter uitvoering van de Jeugdwet nodig hebben. Dit onderzoek zou in het najaar van 2020 moeten zijn afgerond. Wij hebben hierover een drietal vragen bij de ministers neergelegd:

- Kan het onderzoek met een paar maanden naar voren worden gehaald, zodat de resultaten van het onderzoek ruim voor de start van het begrotingsproces 2021 bekend zijn?
- Kan de onderzoeksopzet met ons worden gedeeld?
- Kunnen de provincies bij het onderzoek worden betrokken? Provincies kunnen ons inziens een waardevolle bijdrage leveren aan het onderzoek omdat zij een goed zicht hebben op de financiën van de verschillende gemeenten.

Tot slot hebben wij aangegeven altijd bereid te zijn mee te denken over de invulling van de aangekondigde wetswijziging.

Hoogachtend,

F. Vermeulen